

Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
MELCHIOR WATHELET
 prezentate la 14 noiembrie 2013¹

Cauza C-609/12

Ehrmann AG
împotriva
Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV

[cerere de decizie preliminară formulată de Bundesgerichtshof (Germania)]

„ Protecția consumatorilor — Mențiuni de sănătate înscrise pe produsele alimentare —
 Condiții specifice — Domeniul de aplicare temporal ”

I – Introducere

1. Prin prezenta trimitere preliminară, Bundesgerichtshof (Germania) solicită Curții să interpreteze articolul 10 alineatele (1) și (2), articolul 28 alineatul (5) și articolul 29 din Regulamentul (CE) nr. 1924/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 decembrie 2006 privind mențiunile nutriționale și de sănătate înscrise pe produsele alimentare², astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 116/2010 al Comisiei din 9 februarie 2010³ (denumit în continuare „Regulamentul nr. 1924/2006” sau „regulamentul”).

2. Această cerere a fost prezentată în cadrul unei proceduri între Ehrmann AG (denumită în continuare „Ehrmann”), pe de o parte, și Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV (asociație de combatere a concurenței neloiale, denumită în continuare „ZBW”), pe de altă parte, în ceea ce privește aplicarea în timp a obligațiilor prevăzute la articolul 10 din Regulamentul nr. 1924/2006.

II – Cadrul juridic

A – Reglementarea Uniunii

3. Articolul 1 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 1924/2006 are următorul cuprins:

„(1) Prezentul regulament armonizează actele cu putere de lege și actele administrative ale statelor membre referitoare la mențiunile nutriționale și de sănătate pentru a asigura funcționarea eficientă a pieței interne oferind, în același timp, un nivel ridicat de protecție a consumatorilor.

1 — Limba originală: franceza.

2 — JO L 404, p. 9, rectificare în JO 2007, L 12, p. 3, Ediție specială, 15/vol. 18, p. 244.

3 — JO L 37, p. 16.

(2) Prezentul regulament se aplică mențiunilor nutriționale și de sănătate formulate în cadrul comunicărilor comerciale, fie că apar la etichetarea, prezentarea sau publicitatea produselor alimentare care urmează să fie livrate ca atare consumatorului final.”

4. În ceea ce privește articolul 2 alineatul (2) din regulamentul menționat, acesta definește noțiunile „mențiune” și „mențiune de sănătate” la punctele 1 și 5 ale acestuia:

„1. «mențiune» înseamnă orice mesaj sau reprezentare care nu este obligatoriu(ie) în temeiul legislației comunitare sau naționale, inclusiv reprezentarea sub formă de imagini, reprezentarea grafică sau simbolică, indiferent de formă, care afirmă, sugerează sau implică faptul că un produs alimentar are caracteristici deosebite;

[...]

5. «mențiune de sănătate» înseamnă orice mențiune care declară, sugerează sau implică că există o relație între o categorie de produse alimentare, un produs alimentar sau unul din constituenții săi și sănătate.”

5. Articolul 3 din regulamentul menționat, intitulat „Principii generale aplicabile tuturor mențiunilor”, are următorul cuprins:

„Mențiunile nutriționale și de sănătate nu pot fi folosite la etichetarea, prezentarea și publicitatea produselor alimentare introduse pe piața comunitară decât dacă sunt conforme cu dispozițiile prezentului regulament.

Fără a aduce atingere Directivelor 2000/13/CE și 84/450/CEE, folosirea mențiunilor nutriționale și de sănătate nu trebuie să:

(a) fie falsă, ambiguă sau înșelătoare;

[...]”

6. Articolul 10 din același regulament prevede:

„(1) Mențiunile de sănătate sunt interzise, cu excepția cazului în care acestea respectă cerințele generale din capitolul II și cerințele specifice din prezentul capitol și sunt autorizate în conformitate cu prezentul regulament și incluse în listele de mențiuni autorizate prevăzute la articolele 13 și 14.

(2) Mențiunile de sănătate nu sunt permise decât dacă următoarele informații sunt incluse pe etichete sau dacă nu există astfel de etichete, în prezentare și publicitate:

(a) o mențiune care indică importanța unei alimentații variate și echilibrate și a unui stil de viață sănătos,

(b) cantitatea de produs alimentar și modelul de consum solicitat pentru a obține efectul benefic menționat,

(c) după caz, o mențiune adresată persoanelor care ar trebui să evite să utilizeze produsul alimentar în cauză și

(d) un avertisment adecvat pentru produsele care sunt susceptibile de a prezenta un risc în ceea ce privește sănătatea în cazul în care sunt consumate în exces.

(3) Nu se poate face trimitere la beneficiile generale, nespecifice nutrientului sau produsului alimentar asupra bunei sănătăți globale sau asupra bunăstării legate de sănătate, decât în cazul în care o astfel de trimitere este însoțită de o mențiune specifică de sănătate inclusă în listele prevăzute la articolul 13 sau 14.

[...]”

7. Articolul 13 din Regulamentul nr. 1924/2006, intitulat „Mențiuni de sănătate altele decât cele care se referă la reducerea riscului de îmbolnăvire și la sănătatea și dezvoltarea copiilor”, prevede:

„(1) Mențiunile de sănătate care descriu sau se referă la:

- (a) rolul unui nutrient sau al unei alte substanțe în creșterea, dezvoltarea și funcțiile organismului sau
- (b) funcțiile psihologice și comportamentale sau
- (c) fără a aduce atingere Directivei 96/8/CE, slăbirea sau controlul greutateii sau reducerea senzației de foame, creșterea senzației de sațietate sau reducerea valorii energetice a alimentației

și care sunt indicate în lista prevăzută la alineatul (3) pot fi formulate fără a fi supuse procedurilor stabilite la articolele 15-19, dacă sunt:

- (i) bazate pe dovezi științifice general acceptate și
- (ii) bine înțelese de consumatorul mediu.

(2) Statele membre furnizează Comisiei până la 31 ianuarie 2008 liste cu mențiuni astfel cum sunt prevăzute la alineatul (1), însoțite de condiții aplicabile acestora și de trimiteri la justificările științifice relevante.

(3) După consultarea autorității, Comisia adoptă până la 31 ianuarie 2010, în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 25 alineatul (3), o listă comunitară, destinată să modifice elemente neesențiale ale prezentului regulament prin completarea acestuia, a declarațiilor autorizate prevăzute la alineatul (1), precum și toate condițiile necesare pentru utilizarea acestor declarații.

[...]”

8. Potrivit articolului 28 din acest regulament, consacrat măsurilor tranzitorii:

„(1) Produsele alimentare introduse pe piață sau etichetate înainte de data punerii în aplicare a prezentului regulament care nu sunt conforme cu prezentul regulament pot fi comercializate până la data expirării, dar nu mai târziu de 31 iulie 2009. În ceea ce privește dispozițiile articolului 4 alineatul (1), produsele alimentare pot fi comercializate până la douăzeci și patru de luni de la adoptarea profilurilor nutriționale corespunzătoare și a condițiilor lor de utilizare.

(2) Produsele care poartă mărci comerciale sau denumiri comerciale existente înainte de 1 ianuarie 2005 care nu sunt conforme cu prezentul regulament pot fi comercializate în continuare până la 19 ianuarie 2022, după această dată aplicându-se dispozițiile prezentului regulament.

(3) Mențiunile nutriționale care au fost utilizate într-un stat membru înainte de 1 ianuarie 2006 în conformitate cu dispozițiile naționale aplicabile acestora și care nu sunt incluse în anexă pot fi folosite în continuare până la 19 ianuarie 2010, sub rezerva responsabilității operatorilor în sectorul alimentar și fără a aduce atingere adoptării măsurilor de salvagardare astfel cum sunt prevăzute la articolul 24.

(4) Mențiunile nutriționale sub forma imaginilor, a reprezentărilor grafice sau simbolice, care sunt conforme cu principiile generale prevăzute de prezentul regulament, care nu sunt incluse în anexă și care sunt utilizate în conformitate cu condiții și criteriile specifice stabilite de dispozițiile de drept intern sau normele interne, fac obiectul următoarelor cerințe:

- (a) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre, până la 31 ianuarie 2008, aceste mențiuni nutriționale și dispoziții de drept intern sau norme interne aplicabile, însoțite de date științifice în sprijinul acestor dispoziții sau norme în cauză;
- (b) Comisia adoptă, în conformitate cu procedura de reglementare cu control menționată la articolul 25 alineatul (3), o decizie privind utilizarea acestor declarații, destinată să modifice elemente neesențiale ale prezentului regulament.

Mențiunile nutriționale care nu sunt autorizate în temeiul prezentei proceduri pot fi folosite în continuare timp de douăsprezece luni de la adoptarea deciziei.

(5) Mențiunile nutriționale menționate la articolul 13 alineatul (1) litera (a) pot fi făcute de la data intrării în vigoare a prezentului regulament până la adoptarea listei menționate la articolul 13 alineatul (3), sub rezerva responsabilității operatorilor în sectorul alimentar, cu condiția ca acestea să fie conforme cu prezentul regulament și cu dispozițiile de drept intern existente aplicabile acestora, și fără a aduce atingere adoptării măsurilor de salvagardare menționate la articolul 24.

[...]

9. În sfârșit, articolul 29 din regulamentul menționat prevede:

„Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Se aplică de la 1 iulie 2007.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.”

B – Reglementarea germană

10. Codul privind produsele alimentare, produsele de consum curent și hrana pentru animale (Lebensmittel-, Bedarfsgegenstände- und Futtermittelgesetzbuch, denumit în continuare „LFGB”) prevede la articolul 11, intitulat „Dispoziții privind protecția împotriva inducerii în eroare”, în versiunea aplicabilă prezentului litigiu:

„1) Se interzice comercializarea produselor alimentare sub o denumire înșelătoare sau cu indicații ori o prezentare înșelătoare sau promovarea acestora în mod general sau într-un caz particular prin intermediul unor prezentări sau al altor declarații înșelătoare. Inducerea în eroare există în special în cazul în care

1. sunt utilizate, în privința unui produs alimentar, denumiri, indicații, prezentări, descrieri sau alte declarații susceptibile să inducă în eroare cu privire la caracteristicile sale, în special referitor la tipul, calitatea, compoziția, cantitatea, durata de conservare, originea, proveniența sau modul de fabricare ori de obținere;

[...]”

III – Situația de fapt, procedura și întrebarea preliminară

11. Din decizia de trimitere reiese că Ehrmann fabrică și distribuie produse lactate, printre care se numără un sortiment de brânză dulce cu fructe („Monsterbacke”), oferit spre vânzare sub formă de unități alcătuite din șase pahare a câte 50 de grame (denumit în continuare „produsul în discuție”).

12. Conform tabelului cu valori nutriționale inscripționat pe partea laterală a ambalajului, o cantitate de 100 g din acest produs are o valoare energetică de 105 kcal, un conținut de zahăr de 13 g, un conținut de lipide de 2,9 g și un conținut de calciu de 130 mg. La 100 g lapte de vacă, conținutul de calciu este de asemenea de 130 mg, însă conținutul de zahăr este de numai 4,7 g.

13. În cursul anului 2010, sloganul publicitar „La fel de important ca și paharul zilnic de lapte!” (denumit în continuare „sloganul în litigiu”) a fost aplicat pe suprafața fiecărei unități a produsului în discuție. Ambalajul nu cuprindea niciuna dintre indicațiile impuse la articolul 10 alineatul (2) literele (a)-(d) din Regulamentul nr. 1924/2006 pentru ca mențiuni de sănătate să poată fi utilizate în etichetarea sau prezentarea unor produse alimentare.

14. ZBW a considerat că sloganul în litigiu era înșelător, pentru motivul că conținutul de zahăr net superior al produsului în discuție în raport cu laptele nu era semnalat. În plus, acest slogan nu ar fi fost conform cu articolele 9 și 10 din Regulamentul nr. 1924/2006, în măsura în care ar conține mențiuni nutriționale și mențiuni de sănătate. În această privință, referința la lapte ar indica, cel puțin indirect, faptul că și produsul în discuție conține mult calciu, astfel încât nu ne aflăm în prezența unei simple indicații de calitate, ci se promite și un avantaj pentru sănătatea consumatorului.

15. În consecință, ZBW a introdus la Landgericht Stuttgart o acțiune în încetare și a solicitat rambursarea cheltuielilor aferente punerii în întârziere.

16. Ehrmann a solicitat respingerea acestei acțiuni, subliniind că produsul în discuție era un produs alimentar alternativ, comparabil cu laptele, și că diferența de conținut de zahăr față de lapte era prea scăzută pentru a avea relevanță. În plus, sloganul în litigiu nu ar exprima o anumită caracteristică nutrițională specifică a produsului și ar constitui, așadar, doar o indicație de calitate în privința căreia nu se aplică Regulamentul nr. 1924/2006. Ehrmann susținea de asemenea că articolul 10 alineatul (2) din acest regulament nu ar fi fost, în orice caz, aplicabil la data la care au avut loc faptele din litigiul principal în temeiul articolului 28 alineatul (5) din regulamentul menționat.

17. Landgericht Stuttgart a respins acțiunea introdusă de ZBW. În schimb, sesizată în apel, Oberlandesgericht Stuttgart a admis cererea în încetare și de rambursare a cheltuielilor aferente punerii în întârziere printr-o hotărâre din 3 februarie 2011.

18. Potrivit acestei instanțe, sloganul în litigiu nu constituia nici o mențiune nutrițională și nici o mențiune de sănătate, în sensul Regulamentului nr. 1924/2006. În consecință, nu intra în domeniul de aplicare al acestuia. Instanța de apel a considerat totuși că respectivul slogan era înșelător, în sensul articolului 11 alineatul 1 a doua teză punctul 1 din LFGB, dat fiind că produsul în discuție conținea, la o cantitate egală, un conținut de zahăr mult mai ridicat decât laptele integral.

19. Ehrmann a introdus recurs împotriva hotărârii Oberlandesgericht Stuttgart la instanța de trimitere. În opinia acesteia, sloganul în litigiu nu este înșelător, în sensul articolului 11 alineatul 1 din LFGB. Acesta nu constituie nici o mențiune nutrițională, în sensul articolului 2 alineatul (2) punctul 4 din Regulamentul nr. 1924/2006, ci o mențiune de sănătate, în sensul articolului 2 alineatul (2) punctul 5 din acest regulament, în conformitate cu Hotărârea Deutsches Weintor⁴. Astfel, acesta ar sugera o relație între produsul în discuție și sănătatea consumatorului, o astfel de relație fiind suficientă pentru a constitui o „mențiune de sănătate”.

20. Instanța de trimitere arată în această privință că, pe parcursul anului 2010, dată pertinentă în cadrul litigiului principal, niciuna dintre informațiile menționate la articolul 10 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1924/2006 nu era inclusă pe eticheta produsului în discuție. Prin urmare, în fața mai multor interpretări posibile în ceea ce privește aplicabilitatea acestui articol la data la care au avut loc faptele, Bundesgerichtshof a decis să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară: „Respectarea obligațiilor de informare impuse de articolul 10 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1924/2006 era deja obligatorie în anul 2010?”

21. Ehrmann și Comisia Europeană au depus fiecare observații scrise. O ședință de audiere a pledoariilor, în prezența acestor două părți, a avut loc la 10 octombrie 2013.

IV – Analiza juridică

A – Observații introductive privind rolul Curții în aplicarea normei de drept al Uniunii în cazul situației de fapt

22. Cererea de decizie preliminară include o singură întrebare, formulată în mod clar, precis și limitat: potrivit articolelor 28 și 29 din Regulamentul nr. 1924/2006, obligațiile prevăzute la articolul 10 alineatul (2) din regulamentul menționat erau aplicabile în 2010?

23. Este evident că această întrebare se justifică doar din momentul în care sloganul în litigiu corespunde unei mențiuni de sănătate în sensul acestui regulament. Or, din cererea de decizie preliminară reiese că instanța de trimitere s-a pronunțat deja cu privire la acest subiect. Astfel, aceasta „nu consideră sloganul publicitar contestat ca fiind înșelător în sensul [reglementării naționale]. În opinia Bundesgerichtshof, sloganul nu reprezintă nici o mențiune nutrițională în sensul articolului 2 alineatul (2) punctul 4 din Regulamentul (CE) nr. 1924/2006, dar reprezintă însă o mențiune de sănătate în sensul articolului 2 alineatul (2) punctul 5 din regulament”⁵.

24. Bundesgerichtshof continuă cu precizarea că „deduce acest lucru din [H]otărârea [Curții] din 6 septembrie 2012, Deutsches Weintor[, citată anterior]”⁶.

25. Cu toate acestea, problema definiției înseși a „mențiunii de sănătate” a fost ridicată de părțile din litigiu principal, atât în observațiile scrise, cât și la ședință. Ehrmann consideră că premisa instanței de trimitere – potrivit căreia sloganul în litigiu este o mențiune de sănătate – este eronată. Ar reveni Curții obligația de a indica acest lucru instanței de trimitere pentru ca aceasta, în lumina unei interpretări corecte a Regulamentului nr. 1924/2006, să modifice calificarea sloganului în litigiu.

26. Considerăm, dimpotrivă, că, în speță, nu este de competența Curții să revină asupra aprecierii instanței de trimitere, care a delimitat cadrul juridic și factual al litigiului prezentat în fața ei și nu a inclus acest aspect al problemei în întrebarea sa.

4 — Hotărârea din 6 septembrie 2012 (C-544/10, punctul 34).

5 — Punctul 9 din cererea de decizie preliminară, sublinierea noastră.

6 — *Ibidem* (punctul 9).

27. Astfel, Curtea a considerat întotdeauna:

„20. [...] în cadrul cooperării dintre Curte și instanțele naționale, astfel cum este prevăzută la articolul [267 TFUE], numai instanța națională, sesizată cu acțiunea principală și care trebuie să își asume responsabilitatea pentru hotărârea judecătorească ce urmează a fi pronunțată, are competența să aprecieze, luând în considerare particularitățile cauzei pendinte în fața sa, atât necesitatea unei hotărâri preliminare pentru a fi în măsură să pronunțe propria hotărâre, cât și relevanța întrebărilor pe care le adresează Curții [...].

21. Competența de a stabili întrebările ce urmează a fi adresate Curții este, așadar, acordată numai instanței naționale, iar părțile nu pot schimba conținutul acestei competențe [...].

22. Pe de altă parte, modificarea conținutului întrebărilor preliminare [la cererea uneia din părți] sau răspunsul la întrebările suplimentare menționate de [părțile] din acțiunea principală în observațiile lor ar fi incompatibil cu rolul acordat Curții prin articolul [267 TFUE], precum și cu obligația Curții de a asigura guvernelor naționale și părților interesate posibilitatea de a prezenta observații conform articolului 23 din Statutul Curții de Justiție, având în vedere că, în temeiul acestei dispoziții, numai deciziile de trimitere sunt notificate părților interesate [...]”⁷

28. Or, admiterea tezei Ehrmann ar obliga Curtea să interpreteze noțiunea de mențiune de sănătate, și anume articolul 2 alineatul (2) punctul 5 din Regulamentul nr. 1924/2006, în condițiile în care această problemă nu a fost ridicată de Bundesgerichtshof, care nu și-a exprimat îndoielile în decizia sa de trimitere în ceea ce privește faptul că mențiunea „La fel de important ca și paharul zilnic de lapte!” era o mențiune de sănătate. În consecință, astfel cum Curtea a avut deja ocazia să decidă în împrejurări similare, considerăm că aceasta nu trebuie să se pronunțe asupra acestei probleme în cadrul prezentei proceduri preliminare.

29. Astfel, această situație este identică cu cea întâlnită în cauza Felicitas Rickmers-Linie⁸, în care reclamanta considera că era necesar, mai întâi, să se răspundă la problema care se afla la baza întrebării adresate de Finanzgericht Hamburg și care era cea dacă o operațiune precum cea din speță putea fi considerată o operațiune impozabilă în sensul Directivei 69/335 a Consiliului din 17 iulie 1969 privind taxele indirecte aplicate majorării capitalului (JO L 249, p. 25, Ediție specială, 09/vol. 1, p. 9), în condițiile în care era vorba despre o simplă ficțiune din punctul de vedere al impozitului pe capital și aceasta nu aducea atingere existenței și nici nu modifica structura juridică și economică generală a societății.

30. Or, în ceea ce privește această cerere, Curtea a considerat că „[a]ceastă problemă, care implică interpretarea articolului 3 alineatul (2) și a articolului 4 din directivă, nu a fost ridicată totuși de Finanzgericht Hamburg, care nu și-a exprimat îndoielile în ordonanța sa de trimitere în ceea ce privește faptul că o operațiune precum cea din speță este supusă impozitului pe capital. Nu este, așadar, necesară pronunțarea asupra acestei probleme în cadrul prezentei proceduri preliminare”⁹.

31. Desigur, Curtea a precizat că, deși „[...] nu este de competența [sa], în cadrul articolului [267 TFUE], să aplice normele de drept comunitar unei spețe determinate [...]”¹⁰, Curtea poate, dacă este cazul, „[...] să furnizeze instanței naționale toate elementele de interpretare a dreptului comunitar care i-ar putea fi utile [...] pentru a aprecia efectele dispozițiilor acestuia”¹¹.

7 — Hotărârea din 15 octombrie 2009, Hochtief și Linde-Kca-Dresden (C-138/08, Rep., p. I-9889, punctele 20-22). A se vedea de asemenea Hotărârea din 14 aprilie 2011, Vlaamse Dierenartsenvereniging și Janssens (C-42/10, C-45/10 și C-57/10, Rep., p. I-2975, punctele 42-44).

8 — Hotărârea din 15 iulie 1982 (270/81, Rec., p. 2771).

9 — *Ibidem* (punctul 9).

10 — Hotărârea din 18 decembrie 2007, Asociación Profesional de Empresas de Reparto y Manipulado de Correspondencia (C-220/06, Rep., p. I-12175, punctul 36).

11 — *Ibidem* (punctul 36).

32. În Concluziile prezentate în cauza Winner Wetten, avocatul general Bot menționa de asemenea că, atunci când temeinicia unei aprecieri a instanței de trimitere putea fi contestată, considera că, „[...] potrivit spiritului de cooperare care guvernează procedura preliminară și în scopul de a furniza instanței de trimitere toate elementele referitoare la interpretarea dreptului comunitar care îi pot fi utile în vederea soluționării litigiului, Curtea oferă acestei instanțe indicații care îi permit să examineze din nou temeinicia premisei sale”¹².

33. Această posibilitate nu ne pare totuși a trebui să fie aplicată în speță, întrucât, spre deosebire de Ehrmann, considerăm că Bundesgerichtshof, pe baza jurisprudenței actuale a Curții, a aplicat în mod corect noțiunea de mențiune de sănătate, astfel cum a fost definită la articolul 2 alineatul (2) punctul 5 din Regulamentul nr. 1924/2006.

34. În consecință, nu ne pare necesară oferirea de clarificări Bundesgerichtshof cu privire la noțiunea de mențiune de sănătate.

35. În schimb, deși problema a fost prezentată doar pe scurt de către Comisie în observațiile sale scrise, alegerea dispoziției aplicabile ar putea fi repusă în discuție.

36. Astfel, după cum susține Comisia, sloganul în litigiu s-ar putea referi la efecte benefice generale, nespecifice, ale unui produs alimentar (laptele) asupra stării generale de sănătate. Or, un slogan de acest tip este interzis de articolul 10 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1924/2006, cu excepția situației în care acesta este însoțit de o mențiune de sănătate specifică inclusă pe listele prevăzute la articolul 13 sau la articolul 14 din regulamentul menționat, situație care nu pare să se regăsească în speță. S-ar ridica în acest caz problema aplicabilității *ratione temporis* a articolului 10 alineatul (3) din regulament.

37. Dar cum această problemă, ca și cea evocată cu privire la același subiect de instanța de trimitere pentru articolul 10 alineatul (2) din regulament, s-ar ridica doar dacă Curtea ar considera că Bundesgerichtshof a aplicat în mod corect noțiunea de mențiune de sănătate, vom examina în primul rând, cu titlu subsidiar și prealabil (întrucât considerăm, cu titlu principal, că Curtea nu ar trebui să revină asupra acestei chestiuni), problema definiției mențiunii de sănătate. În al doilea rând, convinși, la încheierea analizei noastre, că sloganul în litigiu este o mențiune de sănătate în sensul Regulamentului nr. 1924/2006, vom aborda problema aplicabilității în timp a articolului 10 din regulament.

B – *Cu titlu subsidiar și prealabil: cu privire la noțiunea „mențiune de sănătate”*

1. Interpretarea largă a noțiunii „mențiune de sănătate”

38. Potrivit articolului 2 alineatul (2) punctul 5 din Regulamentul nr. 1924/2006, expresia „mențiune de sănătate” este definită ca fiind „orice mențiune care declară, sugerează sau implică că există o relație între o categorie de produse alimentare, un produs alimentar sau unul din constituenții săi și sănătate”.

12 — Punctul 35 din Concluziile sale prezentate la 26 ianuarie 2010 în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 8 septembrie 2010, Winner Wetten (C-409/06, Rep., p. I-8015).

39. Această noțiune a fost interpretată de Curte, pentru prima dată, în Hotărârea *Deutsches Weintor*, citată anterior. Astfel, „[...] din modul de redactare a articolului 2 alineatul (2) punctul 5 din Regulamentul nr. 1924/2006 rezultă că «mențiunea de sănătate» în sensul regulamentului amintit este definită pornind de la relația care trebuie să existe între produsul alimentar sau unul dintre constituenții acestuia, pe de o parte, și sănătate, pe de altă parte”¹³.

40. În lipsa unor elemente de apreciere mai precise în regulament, Curtea constată că „această definiție nu aduce nicio precizare nici cu privire la caracterul direct sau indirect pe care trebuie să îl aibă această relație, nici cu privire la intensitatea sau la durata sa [și că,] [î]n aceste condiții, termenul «relație» trebuie înțeles în sens larg”¹⁴.

41. Înainte de a avea în vedere aplicarea acestei definiții sloganului în litigiu, vom mai formula două observații.

42. Pe de o parte, doctrina nu pare să fi repus în discuție această interpretare, dacă nu extinsă, cel puțin largă, a noțiunii de mențiune de sănătate¹⁵.

43. Pe de altă parte, Curtea a confirmat recent modul său de abordare a noțiunii de mențiune de sănătate în Hotărârea *Green – Swan Pharmaceuticals CR*¹⁶.

44. În această cauză, Curtea era chemată să interpreteze noțiunea „mențiune privind reducerea riscului de îmbolnăvire” care este definită la articolul 2 alineatul (2) punctul 6 din Regulamentul nr. 1924/2006 ca fiind „orice mențiune de sănătate care afirmă, sugerează sau implică faptul că un factor de risc în dezvoltarea unei boli umane este redus semnificativ prin consumul unei categorii de produse alimentare, al unui produs alimentar sau al unuia din constituenții acestuia”.

45. În pofida prezenței cuvântului „semnificativ” în definiție, Curtea a considerat că „[d]in utilizarea verbelor «sugerează sau implică» rezultă că o calificare drept «mențiune privind reducerea riscului de îmbolnăvire», în sensul dispoziției menționate, nu impune ca o astfel de mențiune să indice explicit că, prin consumul unui produs alimentar, se reduce semnificativ un factor de risc în dezvoltarea unei boli umane. *Este suficient ca această mențiune să poată produce consumatorului mediu, normal informat și suficient de atent și de avizat, impresia că reducerea unui factor de risc este semnificativă*”¹⁷.

2. Aplicarea definiției în cazul sloganului în litigiu

46. Din cererea de decizie preliminară rezultă că Ehrmann comercializează un sortiment de brânză dulce cu fructe sub denumirea „Monsterbacke”. Produsul este vândut în unități de șase pahare a câte 50 de grame. Sloganul publicitar „La fel de important ca și paharul zilnic de lapte!” se aplică pe partea superioară a fiecărei unități.

13 — Hotărâre citată anterior (punctul 34).

14 — *Ibidem* (punctul 34), sublinierea noastră.

15 — În privința acestei noțiuni „mențiune de sănătate”, Sébastien Roset evocă astfel un „exemplu reușit pentru aceste noțiuni deschise sau «catch all» cu conținut juridic mai mult decât imprecis și destinat cuprinderii unui număr maxim de situații factuale de natură să aducă atingere protecției consumatorilor”. Potrivit acestui autor, Curtea a susținut, așadar, o „concepție largă a noțiunii, *astfel cum sugera textul articolului 2 [din regulamentul]*” (sublinierea noastră, Roset, S., „Santé publique: publicité et étiquetage des alcools et protection des consommateurs”, *Europe*, 2012, noiembrie, p. 430). A se vedea de asemenea Prouteau, J., „Santé publique et libertés économiques: une nouvelle illustration d’une conciliation favorable à la santé publique”, *Revue Lamy Droit des affaires*, 2012, nr. 77, p. 66-68, Van der Meulen, B., și van der Zee, E., „«Through the Wine Gate» First Steps towards Human Rights Awareness in EU Food (Labelling) Law”, *European food and feed law review*, 2013, nr. 1, p. 41-52, în special p. 44.

16 — Hotărârea din 18 iulie 2013 (C-299/12, punctul 22)

17 — *Ibidem* (punctul 24), sublinierea noastră.

47. Acest slogan exprimă, așadar, ideea că produsul în discuție are aceeași importanță ca și un pahar de lapte pentru alimentația zilnică.

48. Mai întâi, în această privință, împărtășim ideea reținută de instanța de trimitere potrivit căreia există o prezumție pentru consumatorul mediu – confirmată de comunitatea științifică¹⁸ – cu privire la efectul benefic al laptelui pentru sănătate, în special la copii. Uniunea Europeană însăși a pus în aplicare un program „Lapte în școli”, care oferă începând cu 1977 subvenții pentru furnizarea de produse lactate la prețuri reduse în școli¹⁹. Acest program, ca și programul „Fructe în școli”, urmărește dublul obiectiv de a contribui la stabilizarea pieței și la o alimentație sănătoasă. În Raportul său special nr. 10/2011 consacrat evaluării respectivelor programe, Curtea de Conturi subliniază, „[că, în ceea ce privește,] în special, programul «Lapte în școli», conceput inițial ca o măsură de sprijin pentru comercializare, dimensiunea sa nutrițională a început să fie prezentată tot mai mult de către Comisie drept principalul obiectiv al acestui program”²⁰.

49. Dacă o astfel de prezumție nu ar exista, s-ar putea ridica de altfel problema utilității, pentru producător, de a aplica un astfel de slogan pe fiecare dintre paharele de brânză dulce oferite spre vânzare.

50. În continuare, utilizarea termenilor „la fel de important ca și” implică în mod necesar că există o relație între produsul pe care se aplică sloganul și mesajul înscris pe produsul în cauză, și anume consumul zilnic al unui pahar cu lapte.

51. Sloganul în litigiu are, așadar, drept efect, pentru a relua formularea din Hotărârea Green – Swan Pharmaceuticals CR, citată anterior, „[să] produc[ă] consumatorului mediu, normal informat și suficient de atent și de avizat, impresia”²¹ că consumul acestui sortiment de brânză cu fructe prezintă, ca și laptele, un avantaj pentru sănătate. Cu alte cuvinte, acesta sugerează existența unei relații între produsul alimentar promovat și sănătatea consumatorilor, în special a copiilor.

52. Dat fiind că, potrivit definiției mențiunii de sănătate prevăzute la articolul 2 alineatul (2) punctul 5 din regulament, astfel cum a fost interpretată de Curte în Hotărârea Deutsches Weintor, citată anterior, orice relație – fie directă sau indirectă, moderată sau intensă, scurtă sau lungă – care implică o îmbunătățire a stării de sănătate ca urmare a consumului unui produs alimentar intră în domeniul de aplicare al regulamentului²², considerăm că sloganul în litigiu intră în domeniul de aplicare material al acestuia, în temeiul mențiunii de sănătate.

53. Această situație nu s-ar regăsi în cazul unui slogan de tipul „o plăcere benefică” aplicat pe o cutie de plicuri de ceai verde sau „ce este mai bun în lapte și în cereale” pe un baton de ciocolată. Într-adevăr, astfel de sloganuri – în afara faptului, în primul caz, că recurge la un pleonasm, întrucât caracteristica plăcerii este de a fi benefică – nu conțin nicio trimitere la sănătate. Primul slogan face trimitere la o impresie de bunăstare generală, în timp ce al doilea slogan implică faptul că, pentru fabricarea produsului în discuție, s-a recurs la ce este mai bun din cele două ingrediente care îl compun (laptele și cerealele).

54. Pe de altă parte, această poziție este întărită de interpretarea dată de Curte termenilor „a sugera” și „a implica”, conținuți în definiția mențiunilor privind reducerea riscului de îmbolnăvire.

18 — A se vedea printre altele în acest sens comunicatul Académie nationale de médecine (Franța) referitor la produsele lactate, adoptat la 1 aprilie 2008 (*Bull. Acad. Méd.* 2008, vol. 192, nr. 4, p. 723-730), și Principiile directoare pentru alimentația copiilor cu vârsta cuprinsă între 6 și 24 de luni care nu sunt alăptați la sân ale Organizației Mondiale a Sănătății.

19 — A se vedea Regulamentul (CE) nr. 657/2008 al Comisiei din 10 iulie 2008 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1234/2007 al Consiliului în ceea ce privește acordarea de ajutoare comunitare pentru furnizarea laptelui și a anumitor produse lactate elevilor din instituțiile școlare (JO L 183, p. 17).

20 — Raportul special nr. 10/2011 al Curții de Conturi, „Les programmes «Laits aux écoliers» et «Fruits à l'école» sont-ils efficaces?”, p. 5.

21 — Punctul 24 din hotărâre.

22 — Punctul 34 din hotărâre.

55. Astfel, după cum am arătat deja anterior, Curtea a considerat că „[d]in utilizarea verbelor «sugerează sau implică» rezultă că o calificare drept «mențiune privind reducerea riscului de îmbolnăvire», în sensul [articolului 2 alineatul (2) punctul 6 din Regulamentul nr. 1924/2006], nu impune ca o astfel de mențiune să indice explicit că, prin consumul unui produs alimentar, se reduce semnificativ un factor de risc în dezvoltarea unei boli umane. *Este suficient ca această mențiune să poată produce consumatorului mediu, normal informat și suficient de atent și de avizat, impresia că reducerea unui factor de risc este semnificativă*”²³.

56. Or, regulamentul utilizează de asemenea verbele „a sugera” și „a implica” pentru a defini mențiunea de sănătate. În consecință, în cazul în care se transpune interpretarea dată de Curte acestor doi termeni în Hotărârea Green – Swan Pharmaceuticals CR, citată anterior, acest lucru înseamnă că, pentru a constitui o mențiune de sănătate în sensul regulamentului, este suficient ca o mențiune să producă consumatorului mediu *impresia* existenței unei relații între, pe de o parte, o categorie de produse alimentare, un produs alimentar sau unul dintre constituenții acestuia și, pe de altă parte, sănătatea.

57. În măsura în care, astfel cum am explicat anterior, pare că sloganul în litigiu este de natură să producă consumatorului mediu impresia că consumul sortimentului de brânză dulce pe care se aplică respectivul slogan este benefic pentru sănătate în măsura în care este la fel de important ca și paharul zilnic de lapte, acesta răspunde definiției mențiunii de sănătate prevăzute la articolul 2 alineatul (2) punctul 5 din regulament.

58. În sfârșit, posibilitatea ca o astfel de definiție a mențiunii de sănătate să poată determina o împărțire a pieței în detrimentul economiei europene a fost evocată în cursul ședinței din 10 octombrie 2013. Nu suntem de părere că aceasta se va produce.

59. În primul rând, faptul că un slogan este calificat drept mențiune de sănătate în sensul Regulamentului nr. 1924/2006 nu conduce la interzicerea acestuia. Un astfel de slogan poate continua să fie utilizat, și acest lucru pe întregul teritoriu al Uniunii, în cazul în care etichetarea produsului respectă condițiile stabilite de regulament, în special la articolul 10.

60. În al doilea rând, deși pot apărea divergențe de apreciere în funcție de locul de consum al produsului, acestea sunt inerente deciziei legiuitorului de a alege drept criteriu de evaluare, „[î]n conformitate cu principiul proporționalității și pentru a permite aplicarea efectivă a măsurilor de protecție prevăzute de acesta, [...] consumatorul mediu, care este informat, atent și avizat în mod rezonabil, luând în considerare factorii sociali, culturali și lingvistici [...]”²⁴. Având în vedere această alegere, poate să nu fie vorba în mod necesar despre un consumator mediu unic pentru întreaga Uniune. Este motivul pentru care, „[n]oțiunea de consumator mediu [nefiind] o noțiune de ordin statistic”²⁵, „[i]nstanțele judecătorești și autoritățile naționale vor trebui să își exercite propria facultate de judecare, având în vedere jurisprudența Curții de Justiție, pentru a stabili reacția tipică a consumatorului mediu într-o situație dată”²⁶.

61. În al treilea rând, este posibil ca un produs sau unul dintre constituenții acestuia să nu aibă, în ceea ce privește sănătatea, o conotație pozitivă universală. În această situație, în cazul în care producătorul acestuia urmărește să îl comercializeze pe întregul teritoriu al Uniunii, acesta va face el însuși alegerea de a prefera un ambalaj diferit în funcție de țară sau de a abandona sloganul în discuție, fără ca acest lucru să fie imputabil Regulamentului nr. 1924/2006 sau definiției mențiunii de sănătate pe care o conține.

23 — Hotărârea Green – Swan Pharmaceuticals CR, citată anterior (punctul 24), sublinierea noastră.

24 — Considerentul (16) al Regulamentului nr. 1924/2006.

25 — *Ibidem*.

26 — *Ibidem*.

62. În opinia noastră, sloganul în litigiu constituie, așadar, într-adevăr, o mențiune de sănătate în sensul Regulamentului nr. 1924/2006. În consecință, analiza noastră ne determină să examinăm întrebarea preliminară adresată de instanța de trimitere. În cazul în care Curtea nu ar împărtăși opinia noastră și ar considera că sloganul în litigiu nu intră în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1924/2006, întrebarea preliminară ar deveni ipotetică și Curtea nu ar trebui să mai răspundă la aceasta.

C – Aplicarea în timp a articolului 10 din Regulamentul nr. 1924/2006

1. Aplicabilitatea articolului 10 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1924/2006?

63. Problema prealabilă este dacă, astfel cum susține Comisia, dispoziția aplicabilă în cazul în care sloganul în litigiu constituie într-adevăr o mențiune de sănătate nu este mai degrabă alineatul (3) al articolului 10 din regulamentul decât alineatul (2).

64. În mod evident, revine instanței de trimitere obligația de a aprecia dacă sloganul în litigiu se referă, potrivit dispozițiilor articolului 10 alineatul (3) din regulamentul, „la beneficiile generale, nespecifice nutriției sau produsului alimentar asupra bunei sănătăți globale sau asupra bunăstării legate de sănătate”²⁷.

65. În cazul în care răspunsul ar fi afirmativ, sloganul ar fi contrar Regulamentului nr. 1924/2006, în măsura în care articolul 10 alineatul (3) din regulamentul menționat este în vigoare de la 1 iulie 2007 și impune ca listele prevăzute la articolele 13 și 14 să fi fost publicate, situație care nu se regăsea la data la care au avut loc faptele în litigiu.

66. În caz contrar, răspunsul la întrebarea preliminară ar fi util instanței de trimitere.

2. Condițiile articolului 10 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1924/2006 și tezele care se opun

67. Articolul 10 din Regulamentul nr. 1924/2006 prevede că mențiunile de sănătate sunt interzise. Pentru a fi licite, acestea trebuie să îndeplinească trei condiții:

- să fie conforme cu cerințele generale din capitolul II (articolele 3-7) din Regulamentul nr. 1924/2006,
- să respecte cerințele specifice din capitolul IV (articolele 10-19) din Regulamentul nr. 1924/2006,
- să fie autorizate în conformitate cu Regulamentul nr. 1924/2006 și să fie incluse pe lista de mențiuni autorizate prevăzute la articolele 13 și 14 din acesta.

68. Potrivit instanței de trimitere, prima dintre cele trei condiții referitoare la caracterul licit al mențiunilor de sănătate este îndeplinită. Aceasta consideră, dimpotrivă, că a treia condiție nu ar fi putut fi îndeplinită în măsura în care listele prevăzute la articolele 13 și 14 din Regulamentul nr. 1924/2006 nu erau adoptate încă la data la care au avut loc faptele. În sfârșit, cu privire la a doua condiție, aceasta ridică problema prealabilă dacă dispoziția articolului 10 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1924/2006 era deja aplicabilă în 2010, dată relevantă pentru soluționarea litigiului.

27 — „Astfel, chiar dacă, în stadiul în care se află dosarul, premisa menționată este discutabilă, aceasta poate fi totuși confirmată de instanța națională” (Concluziile prezentate de avocatul general Bot în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Winner Wetten, citată anterior, punctul 36).

69. În această privință, potrivit instanței de trimitere, se opun trei teze:

- potrivit primei teze, susținută de Comisie, articolul 10 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1924/2006 este aplicabil, ca și regulamentul în întregime, de la 1 iulie 2007, dată stabilită la articolul 29 alineatul (2) din regulamentul menționat,
- potrivit celei de a doua teze, susținută de Ehrmann, obligațiile de informare prevăzute la articolul 10 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1924/2006 se aplică doar din momentul în care se adoptă lista de mențiuni de sănătate autorizate, în conformitate cu articolul 13 alineatul (3) din regulamentul, listele în cauză fiind menționate la alineatul (1) al acestui articol 10,
- potrivit celei de a treia teze, dispozițiile articolului 10 alineatul (2) literele (a), (c) și (d) din Regulamentul nr. 1924/2006 se aplică începând cu 1 iulie 2007, în condițiile în care dispozițiile articolului 10 alineatul (2) litera (b) se aplică doar din momentul în care există o listă de mențiuni de sănătate autorizate.

3. Aprecieri

70. Împărtășim opinia Comisiei în favoarea primei teze.

71. În primul rând, dacă ne referim doar la textul regulamentului, subliniem că, potrivit articolului 29 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1924/2006, acesta a intrat în vigoare după douăzeci de zile de la data publicării regulamentului în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* și este, conform alineatului (2) al articolului menționat, aplicabil de la 1 iulie 2007.

72. Astfel cum subliniază Comisia, această dată de aplicabilitate este valabilă pentru întregul regulament, nefiind prevăzută nicio derogare.

73. În continuare, constatăm că niciuna dintre dispozițiile tranzitorii prevăzute la articolul 28 din regulament nu prevede o derogare de la articolul 10 alineatul (2) din acest regulament.

74. Alineatele (1) și (2) ale articolului 28 privesc, pe de o parte, produsele alimentare care au fost introduse pe piață sau etichetate înainte de 1 iulie 2007 și, pe de altă parte, produsele care poartă mărci comerciale sau denumiri comerciale existente înainte de 1 ianuarie 2005. Niciuna dintre aceste două situații nu s-ar întâlni în prezenta cauză.

75. Nici alineatele (3) și (4) nu se aplică, în măsura în care se referă exclusiv la mențiunile nutriționale.

76. Alineatele (5) și (6) se raportează la mențiunile de sănătate, dar numai alineatul (5) se aplică sloganului în litigiu, în măsura în care acesta se referă la mențiuni în sensul articolului 13 alineatul (1) litera (a), respectiv mențiunile de sănătate, care descriu sau menționează rolul unui nutrient sau al unei alte substanțe în creșterea, dezvoltarea și funcțiile organismului²⁸.

77. Or, potrivit acestei dispoziții, astfel de mențiuni de sănătate pot fi efectuate de la data intrării în vigoare a regulamentului și până la adoptarea listei prevăzute la articolul 13 alineatul (3), sub rezerva responsabilității operatorilor în sectorul alimentar, cu condiția ca acestea să fie conforme cu regulamentul.

28 — În ceea ce privește articolul 28 alineatul (6) din regulament, acesta se referă la mențiunile de sănătate, altele decât cele prevăzute la articolul 13 alineatul (1) litera (a) și la articolul 14.

78. Nu suntem de acord cu analiza Ehrmann potrivit căreia articolul 28 alineatul (5) din Regulamentul nr. 1924/2006 ar avea drept efect suspendarea temporară a condiției de autorizare prevăzută la articolul 10 alineatul (1) și, *în consecință*, a tuturor obligațiilor pe care le prevede, inclusiv informațiile specifice detaliate la alineatul (2).

79. Dimpotrivă, în măsura în care articolul 28 alineatul (5) din Regulamentul nr. 1924/2006, pe de o parte, se referă tocmai la perioada anterioară adoptării listei mențiunilor autorizate și, pe de altă parte, amintește în mod expres că mențiunea de sănătate utilizată în această perioadă tranzitorie va trebui să respecte regulamentul în întregime, nu înțelegem motivele care ar putea exclude obligațiile prevăzute la articolul 10 alineatul (2) din regulament, nici *a fortiori*, una dintre acestea [precum articolul 10 alineatul (2) litera (b) din regulament în cea de a treia teză evocată de instanța de trimitere].

80. Nici argumentul legat de obligația de modificare, ca urmare a adoptării uneia dintre listele prevăzute la articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1924/2006, a etichetării care ar fi respectat articolul 10 alineatul (2) în perioada tranzitorie nu ne pare convingător.

81. Astfel, în cazul în care aplicarea articolului 10 alineatul (2) din regulament ar trebui să fie suspendată, o modificare a etichetei ar fi, în orice caz, necesară la sfârșitul perioadei tranzitorii întrucât fie mențiunea ar fi inclusă din acest moment pe lista de mențiuni autorizate, iar producătorul ar trebui să adauge în acest caz mențiunile de la articolul 10 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1924/2006, fie mențiunea nu este autorizată, iar producătorul ar trebui să o retragă de la etichetarea utilizată în perioada tranzitorie. În cele două ipoteze, va exista în mod necesar o modificare. În consecință, aplicabilitatea articolului 10 alineatul (2) din regulament, de la 1 iulie 2007, nu face decât să anticipeze în timp o înscriere inevitabilă, în cazul unei autorizări, a mențiunilor pe care le conține.

82. În al doilea rând, potrivit considerentului (1) al regulamentului, obiectivele acestuia sunt de a asigura un nivel ridicat de protecție consumatorilor și de a le facilita alegerea în materie de produse alimentare.

83. Prezența unor informații obligatorii pe etichete participă la realizarea acestor obiective. Astfel cum menționează în mod întemeiat Comisia, aceste informații nu sunt de un interes primordial pentru consumator numai atunci când produsul alimentar face obiectul unei publicități care utilizează o mențiune de sănătate inclusă deja pe listele de mențiuni autorizate în conformitate cu articolele 13 și 14 din regulament, dar și, chiar mai mult, atunci când o mențiune de sănătate se utilizează pe baza dispozițiilor tranzitorii ale articolului 28 alineatele (5) și (6) din regulament, înainte de eventuala sa autorizare viitoare pentru întregul teritoriu al Uniunii Europene.

84. Pe lângă faptul că respectă dispozițiile regulamentului, interpretarea articolului 10 alineatul (2) din regulament potrivit căreia obligațiile de informare pe care le conține erau aplicabile de la 1 iulie 2007 este, așadar, conformă și cu obiectivele legiuitorului.

85. În al treilea rând, interpretarea sistematică a textului întărește de asemenea teza unei aplicări a articolului 10 alineatul (2) din regulament în 2010.

86. Potrivit articolului 10 alineatul (1) din regulament, principiul este interzicerea mențiunilor de sănătate. Pentru a deroga de la regula amintită, acestea trebuie mai întâi să fie conforme cu cerințele generale din capitolul II din regulament, apoi să fie conforme cu cerințele specifice din capitolul IV și, în sfârșit, să fie autorizate în conformitate cu regulamentul și să fie incluse pe listele de mențiuni autorizate prevăzute la articolele 13 și 14.

87. Articolul 10 alineatul (1) din regulament enunță, așadar, o serie de condiții care, în lipsa unei precizări în sens contrar, apar ca fiind cumulative și de o importanță egală.

88. Orientările anexate la Decizia de punere în aplicare 2013/63/UE a Comisiei din 24 ianuarie 2013 de adoptare a unor orientări privind punerea în aplicare a condițiilor specifice pentru mențiunile de sănătate prevăzute la articolul 10 din regulament confirmă acest lucru prin precizarea, în privința aplicării articolului 10 din regulament, că „nici (măcar) mențiunile de sănătate autorizate nu pot fi utilizate decât dacă utilizarea lor respectă pe deplin toate cerințele din regulament. În consecință, chiar și în cazul în care o mențiune este autorizată și inclusă pe listele de mențiuni de sănătate permise, autoritățile naționale trebuie să ia măsuri în cazul în care utilizarea acestora nu respectă toate cerințele din regulament”²⁹.

89. Din cea de a treia condiție prevăzută la articolul 10 alineatul (1), și anume că mențiunile sunt autorizate și „incluse în listele de mențiuni autorizate prevăzute la articolele 13 și 14”, nu se poate deduce că articolul 10 alineatul (2) se aplică numai dacă există aceste liste.

90. Articolul 10 alineatul (2) din regulament precizează astfel cerințele care trebuie îndeplinite în momentul utilizării *concrete* a unei mențiuni de sănătate. Or, anumite mențiuni de sănătate pot fi utilizate pe baza dispozițiilor tranzitorii ale articolului 28 alineatele (5) și (6) din regulament, înaintea oricărei autorizări la nivelul Uniunii și, așadar, nu numai după autorizarea și înscrierea acestora pe listele de mențiuni autorizate.

91. Prin urmare, ne alăturăm Comisiei atunci când aceasta arată, în observațiile sale scrise, că, prin aceste dispoziții, regulamentul ține seama de faptul că mențiunile de sănătate erau deja utilizate în etichetarea produselor alimentare în statele membre în momentul intrării în vigoare a regulamentului și că acesta prevede măsuri tranzitorii corespunzătoare „pentru a permite operatorilor în sectorul alimentar să se adapteze cerințelor din [...] regulament”³⁰, respectând totodată interesul consumatorului.

92. În special mențiunile în sensul articolului 13 alineatul (1) litera (a) din regulament sunt cele care pot fi utilizate, în temeiul articolului 28 alineatul (5), de la intrarea în vigoare a regulamentului și până la adoptarea listei prevăzute la articolul 13 alineatul (3), atunci când acestea sunt conforme cu cerințele regulamentului, din care face parte articolul 10 alineatul (2).

93. În articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1924/2006, regula fiind interzicerea mențiunilor de sănătate, iar excepția autorizarea acestora, o dispoziție tranzitorie care permite utilizarea lor deși nu sunt îndeplinite toate condițiile stabilite la articolul 10 alineatul (1) din regulament poate fi interpretată doar restrictiv. În consecință, dat fiind că articolul 28 alineatul (5) din același regulament are în vedere doar existența listei prevăzute la articolul 13, acesta nu se poate extinde la condițiile specifice ale articolului 10 alineatul (2), nici măcar parțial (precum în cea de a treia teză prezentată de instanța de trimitere). Faptul că producătorul nu cunoaște condițiile de utilizare care vor fi stabilite pe lista prevăzută la articolul 13 din regulament nu ni se pare că împiedică stabilirea „cantit[ății] de produs alimentar și [a] modelul[ui] de consum solicitat pentru a obține efectul benefic menționat”, unica cerință prevăzută la articolul 10 alineatul (2) litera (b) (pe care cea de a treia teză prezentată de instanța de trimitere nu o face aplicabilă de la 1 iulie 2007).

94. În cadrul unei interpretări sistematice a regulamentului, nu se poate analiza, așadar, în mod izolat relația dintre alineatele (1) și (2) ale articolului 10. Dimpotrivă, trebuie să se ia în considerare faptul că utilizarea mențiunilor de sănătate – pe care articolul 10 alineatul (2) le supune unor obligații de informare specifice – este permisă în temeiul altor dispoziții ale regulamentului.

95. În plus, articolul 19 din regulament prevede că solicitantul sau utilizatorul unei mențiuni incluse pe una dintre listele prevăzute la articolele 13 și 14 poate să solicite o modificare a listei în cauză.

29 — JO L 22, p. 25. A se vedea în special introducerea orientărilor, al doilea paragraf ultima teză.

30 — Considerentul (35) al Regulamentului nr. 1924/2006.

96. Din acest articol rezultă că listele prevăzute la articolul 10 alineatul (1) din regulament nu sunt stabilite definitiv odată adoptate, ci, dimpotrivă, pot evolua.

97. Într-o vedere de ansamblu a regulamentului, această posibilitate de evoluție a listelor de mențiuni autorizate pledează de asemenea pentru o aplicare în timp a articolului 10 alineatul (2) independentă de adoptarea listelor prevăzute la alineatul (1). Ar fi astfel incoerent și contrar obiectivului de protecție a consumatorului urmărit de Regulamentul nr. 1924/2006 să fie suspendate obligațiile de informare specifice prevăzute la articolul 10 alineatul (2) din regulament în așteptarea adoptării listelor de mențiuni autorizate, în condițiile în care și aceste liste vor evolua.

4. Sinteză

98. Având în vedere considerațiile de mai sus și conform interpretării literale, teleologice și sistematice a articolului 10 alineatele (1) și (2), a articolului 28 alineatul (5) și a articolului 29 din Regulamentul nr. 1924/2006, considerăm că articolul 10 alineatul (2) și articolul 28 alineatul (5) trebuie interpretate în sensul că obligațiile de informare prevăzute la articolul 10 alineatul (2) trebuie respectate de la 1 iulie 2007.

V – Concluzie

99. În consecință, propunem Curții să răspundă la întrebarea preliminară adresată de Bundesgerichtshof după cum urmează:

„Articolul 10 alineatul (2) și articolul 28 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 1924/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 decembrie 2006 privind mențiunile nutriționale și de sănătate înscrise pe produsele alimentare, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 116/2010 al Comisiei din 9 februarie 2010, trebuie interpretate în sensul că obligațiile de informare prevăzute la articolul 10 alineatul (2) trebuie respectate de la 1 iulie 2007.”